

Investeringar 2018-2020

KS 2016/51

Investeringar 2018-2020

Hållbar investeringsbudget

En hållbar ekonomi är där besluten fattas med hänsyn till det ekologiska och sociala perspektivet i hållbar utveckling. Kommunens vision är "Lidköping – en välkommande och hållbar kommun" vilket ska genomsyra alla kommunala beslut. För investeringarnas vidkommande handlar det om att bedöma hur mycket medel som kan användas för att få balans i investeringsbudgeten och samtidigt klara att möta de krav som brukare och kunder ställer på kommunen som tjänsteleverantör. Vidare är det viktigt att fundera över vad kommunen investerar i.

För att upprätthålla standarden på kommunens fastigheter och anläggningar krävs regelbundna återinvesteringar (reinvesteringar). Andelen återinvesteringar får därför inte vara för låga. Om kommunen gör nyinvesteringar innebär det att man tar på sig åtaganden och kostnader för lång tid framöver, vilket behöver beaktas. Om andelen nyinvesteringar blir för hög kommer kommunens kostym att växa fortare än intäktsökningarna. Kommunen har under senare år gjort stora nyinvesteringar. Kommunens fastighetsbestånd är till stor del byggda under 60- och 70- talen och börjar bli föremål för återinvestering.

Det är också viktigt att rationaliseringsinvesteringar får utrymme, både investeringar som ger enbart ekonomiska positiva effekter men framförallt de investeringar som syftar till att spara energiåtgång och därmed miljön. Ofta är dessa investeringar både positiva ur ekologisk som ekonomisk synvinkel.

När det gäller det ekologiska perspektivet på hållbarhet handlar det om att kommunen måste i större utsträckning använda sig av material och produkter som minskar energiåtgång och därmed koldioxidutsläpp. De investeringar som görs bör därför alltid vara hållbara även ur det ekologiska perspektivet. Ett sätt att komma närmare målet är att följa riktlinjer för hållbar samhällsplanering och hållbart byggande i Lidköpings kommun vilka bland annat stadgar att kriterierna enligt Miljöbyggnad, nivå silver skall uppfyllas.

Det sociala perspektivet tar hänsyn till människan och dess behov. Det mänskliga välmåendet, tryggheten och säkerheten bör därför också beaktas när det gäller investeringsbudgeten och planen.

I årets investeringsprocess har fortsatt med det nya arbetssättet att hållbarhetsbedöma investeringsförslagen, vilket innebär att alla tre perspektiven av hållbar utveckling är beaktade och bedömda för varje större investering.

Investering för framtiden - för att nå kommunens målområden

Kommunfullmäktige har fastställt tre målområden för att kommunen ska uppnå visionen. Dessa målområden tar sikte på år 2030 och är formulerade enligt följande:

- 1) Erkänt god livskvalitet, hälsosam miljö och bra service för alla gör att fler flyttar till Lidköpings kommun och vi är minst 45 000 lidköpingsbor.
- 2) Lidköpings kommun är en mötesplats som har fördubblat antal besökare.
- 3) Det ska finnas jobb inom räckhåll för alla som vill bo i Lidköpings kommun och kommunikationer till och från Lidköpings kommun så man kan ta sig till och från utbildning och arbete.

Investeringsvolym och finansiering

Om investeringsvolymen överstiger nivån för det samlade investeringsutrymmet måste kommunen skaffa kapital för att kunna betala investeringarna genom upplåning eller försäljning av

kapitalförvaltningen. Under de senaste åren har upplåning skett för att täcka kapitalbehovet eftersom investeringsnivåerna har överstigit ovanstående nivåer samt att kommunens driftsbudget till viss del baseras på intäkter från kapitalförvaltningen.

Investeringarnas självfinansieringsgrad visar hur mycket av investeringarna som täcks av egna medel (det vill säga årets resultat, avskrivningar samt vissa mindre pensionsavsättningar).

Om investeringarna ska finansieras med egna medel innebär detta en investeringsvolym om ca 150 mnkr per år, förutsatt att avkastningen på kapitalet uppnår budgeterat och att skatteintäkternas nuvarande nivåer bibehålls, samt nuvarande kostnadsnivåer inte ökar.

Enligt det förslag till strategisk plan och budget för 2017-2019 som kommunfullmäktige ska ta ställning till i november 2016 är förutsättningarna för 2018 följande:

Medel till förfogande 2018	
Årets resultat	-33 mnkr
Avskrivningar	145 mnkr
<u>Avsättningar</u>	<u>7 mnkr</u>
Summa utrymme	119 mnkr

Investeringar med egna medel innebär att man inte tar upp lån för att finansiera investeringar. Utrymmet för detta i Lidköpings kommun ligger avsevärt under de investeringsnivåer som är föreslagna. För 2018 ligger självfinansieringsgraden på 22 %. Under perioden sjunker visserligen investeringsnivåerna enligt nämndernas förslag, men även 2019 och 2020 förväntas självfinansieringsgraden vara låg. I det läge som råder med historiskt låga räntenivåer, finns en risk i att öka skuldsättningen på ett sätt som i ett annat mer "normalt" ränteläge hade övervägts mer noggrant då den ekonomiska belastningen av räntebetalningarna varit tydligare. Dessutom har det av nämnderna lyfts behov av investeringar av betydande volymer där politiska beslut ännu ej fattats, eller där investeringarna ligger utanför planperioden. För att kunna ta sig an dessa framtida investeringar förutsätts en återhållsamhet och långsiktig planering.

I kombination med de förhållandevis låga resultatnivåer som ligger i budget finns det risker med dessa investeringsnivåer. Kommunens långsiktiga styrka vilar på en god soliditet, det vill säga att man äger en stor del av sina tillgångar själv. En fortsatt positiv värdeutveckling på kapitalförvaltningen fungerar som motvikt till en ökad skuldsättning men de nivåer som finns i planen överstiger vad man kan förvänta sig för värdeökning på tillgångarna. En värdeökning på 3 % i genomsnitt på det förvaltrade kapitalet motsvarar cirka 66 mnkr.

Balans i investeringarnas fördelning

Finansiering av investeringar	2018	2019	2020
Budgeterat resultat	- 33 300	- 56 410	-
Avskrivningar	145 600	145 600	145 600
Avsättningar	7 000	7 000	7 000
Utrymme för självfinansierade investeringar	119 300	96 190	152 600
Summa investeringsförslag	536 465	361 626	308 138
Kapitalbehov utöver egna medel	417 165	265 436	155 538
Avkastning till driftbudgeten	65 000	65 000	65 000
Summa kapitalbehov	482 165	330 436	220 538

Varje investeringsobjekt klassificeras utifrån om de avser:

- 1) Nyinvestering – medför ökade driftskostnader
- 2) Ersättningsinvestering (reinvestering) – ersätter befintliga inventarier eller anläggningar, driftskostnaderna i stort sett oförändrade
- 3) Rationaliseringsinvestering – medför lägre driftskostnader
- 4) Exploateringsinvesteringar – investeringar i samband med att nya bostads- eller verksamhetsområden exploateras, innebär utökade drift- och kapitalkostnader
- 5) Disposition – mindre belopp för nämnden att disponera för mindre objekt

En investering kan även vara en kombination av någon eller några ovanstående.

Det är viktigt att det råder en balans mellan investeringarnas fördelning över tid. Anläggningarnas och inventariernas värde sjunker årligen med avskrivningarnas storlek. Om anläggningstillgångarnas värde ska hållas intakt – och balansräkningens värde inte urholkas – bör ersättningsinvesteringarna vara i storleksnivå med avskrivningarna över tid. Det innebär att ersättningsinvesteringar borde uppgå till cirka 145 mnkr, vilket också är den nivå som kan självfinansieras.

Tabellen nedan visar på den totala volymen av investeringar per nämnd, utifrån de beslut som nämnderna har överlämnat till kommunstyrelsen för beslut.

Summa investeringar per nämnd	2018	Nytt förslag 2018	2019	Nytt förslag 2019	2020
Samhällsbyggnadsnämnd	39 765	43 265	34 726	38 226	38 288
Teknisk Servicenämnd	220 350	216 050	89 050	98 250	73 200
Kultur- och fritidsnämnd	13 150	13 150	3 150	3 150	3 150
Intern service	151 000	194 500	152 000	127 500	128 500
Vård- och omsorgsnämnd	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Social- och arbetsmarknadsnämnd	500	500	500	500	500
Barn- och skolenämnd	2 000	5 000	2 000	2 000	2 000
Utbildningsnämnd	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Räddningsnämnd	4 000	4 000	4 000	4 000	3 500
Kommunstyrelsen	52 000	52 000	80 000	80 000	51 000
Summa investeringar per nämnd	490 765	536 465	373 426	361 626	308 138
2017-2019, enligt beslut i juni 2015		493 765		373 426	
Differens mot junibeslutet		- 42 700		11 800	

I beloppet "summa investeringar per nämnd" ingår inte anslutningsavgifterna för bredband vilket de gjorde i junibeslutet. Detta tillsammans med övriga justeringar i nämndernas förslag innebär en högre nivå än junibeslutet. Justeringen för anslutningsavgifter uppgår till 55,8 mnkr för 2018 och 38,0 mnkr för 2019.

Nämndernas redogörelse för investeringsbehov 2018-2020 redovisat per objekt återfinns i bilaga till denna rapport.

Fördelningen av investeringsbeloppen mellan skattefinansierade och taxefinansierade investeringar ser ut enligt följande:

Investeringsbudget och plan 2018-2020	2018	2019	2020
Skattefinansierade investeringar	320 415	294 376	234 938
Taxefinansierade investeringar	216 050	98 250	73 200
Summa investeringsförslag	536 465	392 626	308 138

Objekt utanför plan

Andra objekt som lyfts fram i nuvarande eller tidigare investeringsprocess, men inte beslutats eller rangordnats, är bland annat:

- Nytt avloppsreningsverk
- Nytt råvattenintag/reservvattentäkt
- Infrastruktur VA, Lidköping-Tun (paragraf 6 områden)
- Kapacitetsökningar VA-anläggningar som följd av samarbete med grannkommuner
- Nytt insamlingsystem för matavfall och förpackningar
- Om- och tillbyggnad av Elnäts lokaler på Sockerbruksgatan
- En ny förskola vart tredje år efter 2019; 2022, 2025, 2028
- En ny skola vart 7:e år
- Inomhus-scenlokal
- Nutidsanpassat badhus
- Cykel- och skatehall

Exploateringsinvesteringar

- Flytt från Västra till Östra Hamnen
- Flytt av skjutbanor Råda